

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na doma
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.80
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnitvu v tiskaral
sv. Ćirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Delaški katol. tisk
inševnega društva de-
ljuje list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pecarski listi dobó
se v tiskaral in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 h.

Rekopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 10 h,
trikrat 24 h.

Štev. 44.

V Mariboru, dne 3. novembra 1898.

Tečaj XXXII.

Združitev avstrijskih Jugo- slovanov.

(Konec.)

Gosp. kanonik Kalan.

Preblagemu čustvu je prvi dal duška g. kanonik ljubljanski in deželni poslanec Kalan. Krasni in preišljeni govor, v katerem je stvarno utemeljeval potrebo zjedinenja in s posebnim veseljem naglašal sorodnost mogočnih in zdravih idej stranke prava in na Slovenskem najmočnejše stranke, katoliško-narodne, končal je z naslednjimi besedami: «Sovražna sila nas je z umetno mejo razločila, a mi skrbimo, da medsebojna bratska ljubezen razruši to umetno mejo ter na njeno mesto postavi naravno vez, saj kar je Bog združil, tega naj človek ne razdruži. Shodi, kjer se zbirajmo Hrvati in Slovenci, naj širijo idejo skupnosti Hrvatov in Slovencev mej oba naroda, časopisje slovensko in hrvatsko naj jo goji, da kmalu postane obema narodoma skupna last in merodajno vodilo v dosego nepremagljivega branika na jugu države, v ponos in podporo Avstriji in v srečo slovensko-hrvatskega naroda, združenega na temelju hrvatskega državnega prava.»

Gosp. dr. Krek.

Nato se je oglašil znani državni poslanec, g. dr. Krek. Rekel je mej drugim: «Vedno trdneje je naše prepričanje, da imajo za nas na Dunaju gluha ušesa. Ločeni smo preslabi, da bi nas upoštevali, zato treba, da se združimo in sicer na temelju velike ideje, katero

zastopa stranka prava, stoječ na stališču hrvatskega državnega prava. Mi se zavedamo, da je važen in usoden ta korak, katerega storimo Slovenci, izjavljajoč, da tudi mi pristajamo na idejo hrvatskega državnega prava. Vendar pa uprav zato izjavljamo, da izjave, katere ste čuli od naše strani, niso prazne besede, marveč da se hočemo za to, kar smo tukaj izjavili, tudi truditi mej svojimi rojaki, da ta ideja prešine celokupni narod slovenski, tembolj, ker ima ta ideja tudi za nas Slovence trdno zgodovinsko podlago. Prepričan sem sicer, da bo treba v ta namen mnogo delati, mnogo trpeti, a zagotavljam vas, da vsekakor, pridi kar rado, ostanemo zvesti svojim izjavam, katere ste danes od nas slišali.»

Gosp. dr. Brejč.

Po raznih drugih govorih bil je shod završen in sledil mu je banket. Pri tem se je seveda izpregovorilo še to in ono, kakor je uže običajno, ali vendar nikakor ni imel podobe lahke zabave, marveč boljše nadaljevanje velepomembnega razgovora. Prostor nam sicer ne dopušča, da sledimo raznim govornikom, ali govor g. dr. Brejčca zdi se nam potrebno podati vsaj po glavni misli. Rekel je, (in zdelo se mu je po pravici to treba naprej povedati, da se ognemo kakemu nesporazumljenju), da je naša sedanja slovenska politika le začasna; sedaj so naši zastopniki v državnem zboru sicer del tiste večine, ki zahteva samoupravo dežel; ali Slovenci in Rusini imamo cilj, doseči samo-

upravo narodov, in nikdar ne smemo in tudi ne bomo privolili v to, da bi se ustava preuredila v smislu samouprave dežel, ker bi bila to naša politična in narodna smrt. Adresnemu načrtu večine pritrdili smo samo radi tega, ker vidimo v njem prvi naskok na sedanje Slovanom sovražno gospodstvo. Bralcem «Slov. Gosp.» bode še v spominu, da je naš list, po njem pa deželni zbor kranjski v imenu vseh Slovencev v slavnostni adresi do cesarja izrekel željo po deželno-vladnih oddelkih. To je storil, da je ostal v okviru zahtev državnozbornske večine, ali ne manj pa tudi radi tega, ker vidi v deželno-vladnih oddelkih začetek narodne samouprave. «Slov. Gosp.» je še naglašal, da so deželno-vladni oddelki le pot, ki nas ima privedi do združenja vseh Slovencev in končno združenje s Hrvati, katero ima biti naš trdni zadnji cilj. In prav v tem smislu je gospod dr. Brejč hrvatskim bratom tolmačil našo sedanjo politiko.

Slovo.

Kakor je bil iskren vsprejem Slovencev, tako prirčno in prijateljsko je bilo slovo.

Pred razstankom so zborovalci še skupno zapeli «Liepa naša domovina» in «Naprej zastava Slave.» Ločili pa so se z besedami: «Na svidenje v Zagrebu! Na svidenje v beli Ljubljani!»

Dolžnost narodu slovenskemu.

Pičle ure bratskega sestanka na Trsatu so potekle. Pred vsem vrlim možem, ki so nas Slovence tako častno zastopali, ki so tako izborni umeli, narodu slovenskemu

Listek.

Boji in krone.

(Povest. Prevel Anton Jerovšek.)

(Dalje.)

2. Mati in sin.

Četrť ure od onega dela cesarske palače, v katerem je umrl grozoviti trinog, stoji majhna, pa lepa in krasno izdelana hiša, stanovanje visokega dvornega uradnika. Tukaj najdemo zopet mladega Tuana, ki je umirajočemu cesarju pokazal sv. križ. Tuan leži v nizki postelji z glavo naslonjen na mehko blazino. Skrbna mati stoji pri njem in hladi njegovo krvaveče čelo in lica z mokrimi prtici in obkladki.

«Ubogi France, kako grozovito so delali s tebo!»

«Nji bilo tako hudo, mati. Le prva dva udarca z jermenom sta me zelo, zelo bolela. Mislil sem, da mi ne bode mogoče pretrpeti teh bolečin, ko je padel široki jermen na moja lica. A spomnil sem se ljubega Zvečičarja, ki je za nas bil bit po svojem svetem licu. Na to se mi je stemnilo pred očmi in nisem nič več občutil, dokler se nisem v tvojem naročju zopet predramil. Kdo me je pa prinesel iz palače domov?»

«Dva služabnika sivolasega Fulina. Sprva sem mislila, da si mrtev, ko so te položili na posteljo, v kateri je tvoj oče pred malo tedni umrl. Jaz bi se bila zarad tvoje smrti že potolažila, ker so mi povedali, zakaj si bil tako raztepen. A ljubi Bog ti še ni odločil večne, mučeniške krone, zato se morava v ponižnosti in molitvi pripraviti na nove boje. Naznanilo se mi je že, da moram v treh dneh hišo zapustiti, ako te ne pregovorim, da daruješ umrlemu cesarju kadilo. Veš, ljubi otrok, da rajši tisočkrat beračim, kakor da bi to storila.»

«Mati, bežala bova v Anin. Tam bodeš dobila pri redovnicah stanovanje. Jaz pa se bodem učil latinščine, da postanem duhovnik. To je boljše, kakor na cesarskem dvoru biti in grozovitemu vladarju streči. Zato postanem k večemu nekaj let mandarin in umrjem strašne smrti, kakor danes cesar. O mati, podoba tega obupanega trinoga mi bode vedno pred očmi.» In deček opiše zdaj materi strašen prizor pri cesarjevi smrti.

«Ali misliš,» vpraša na to Franc, «da ga je res hudi duh v podobi zmaja vznemirjal in da so sveta škofa in drugi kristjani, katere je dal pomoriti, res žugajoče stali ob smrtni postelji?»

«Zadosti strašno je že, ako ga je trpinčila le vest in mu kazala te strašne podobe

v smrtni uri. Vendar ni nemogoče, da ga je hudi duh sam v vidni podobi zapeljeval v obup.»

«Grozno! — Ali moramo zdaj misliti, da je z zemeljsko krono zgubil tudi krono nebeško?»

«Ne smemo se vtikati v božje sodbe. Hočemo rajši v ponižnosti prositi za sebe božjega usmiljenja. Posebno ti se moraš danes prav goreče zahvaliti nebesom, ker le božja moč te je danes varovala. Zdaj mi pa povej, kar se je zgodilo po cesarjevi smrti.»

«Prav rad, mati. Jaz sem mu držal križ pred oči in sem upal, da bode v njem iskal zadnje rešitve. A cesar je postal besen in se je vrgel na mene. S svojimi rokami me trdno zgrabi za vrat in me strašno gleda s svojimi ugašajočimi očesi. Jaz sem zakričal. Tudi dobri Lu je najbrž kričal na vso moč. Na to pridrvijo v sobo princ Dikdik, dvorni maršal, zdravniki in mandarin in velika množica ljudstva. Bili so vsi prestrašeni, ko zagledajo cesarjevo blede obličje in govorijo med seboj: «Umrl je! Njegov duh je šel k svojim pradedom! Velikega Tidika ni več!» Bonci začnejo tarnati in žalovati. Nek zdravnik me je rešil iz Tidikovih rok. Pri tem zapazi moj križ, ki je ležal na tigrovi koži. Takoj zažene grozen krik, prime princa za roko in pokaže s prstom na križ. «Ta križ je začaral

biti tolmač najprisrčnejših želj, prav iskrena hvala. Ali pri tem ne sme ostati. Živo se imamo zavedati važnosti prvega koraka, ki smo ga storili proti cilju, po kojem so uže hrepeneli naši pradedje. Naj se od ust do ust po širni zemlji razlega, kar so si na Trsatu obljubili bratje ob ljubeznipolnem objemu. Zraven tega pa naj vsacega izmed nas prešinja dolžnost, stati za idejo združenja avstrijskih Jugoslovanov pri najljubejšem sovražnem naskoku kakor skala. Žalibog je bilo narodu slovenskemu treba prestati dolgoletnih najbridkejših izkušenj, morala ga je zla osoda privedi trdno do brezdna, in morala se je uže dvigniti tista peklenska roka, ki ga z zadnjim sunkom hoče pehniti v brezdanjo temo smrti, žalibog vse to se je moralo zgoditi, da se je utelesila edino resilna ideja, ideja zjedinjenja Jugoslovanov. Sedaj pa kvišku srca, ganimo roke! Če si pomagamo sami, tedaj i pomagamo nam Bog.

Kaj pa reko naši sovražniki?

Nemški, madžarski in laški listi kar sikajo od jeze in kričijo, da jih mora slišati ves svet, da so Hrvatje in Slovenci veleizdajci, cesarju nezvesti itd. Našo vlado seveda neutrudno ščujejo, da bi tiste, ki so se drznili priti k bratskemu shodu, kar dala obesiti, somišljenike pa pometati v najtemnejše ječe. Nič jih uže dolgo ni tako razjarilo in tako vznemirilo, kakor opisani shod. Nam bodi le v najzanesljivejši dokaz, da smo z idejo jugoslovansko zadeli pravo, in da se edino po tem pokretu moremo rešiti krvoločnih zob sovražnikovih, zraven tega pa nas naj tem bolj bodri, da ne odnehamo in ne omagamo na potu, ki smo ga nastopili v svrhu sebeobrane ter v znamenju neomejne zvestobe do Avstrije in nje cesarja.

Interpelacija

državnega poslanca Žičkarja in tovarišev do Nj. ekselence ministerskega predsednika kot vodjo notranjega ministerstva in do Njeg. ekselence pravosodnega ministra.

(Po stenog. zapisniku.)

V št. 35. »Slov. Gosp.« dne 1. sept. 1898 je bil naslednji članek natisnjen:

„Gospod Zoff.

Citateljem »Slov. Gosp.« je dobro znano, kdo je gospod Zoff. On je vodja okrajnega glavarstva v Slovengradu. A dasi je tudi tako velik gospod, »Slov. Gosp.« se ga ne boji in zato bo mu danes nekoliko zrahljal njegove nemške kosti.

Gospod Zoff je prišel na svoje sedanje mesto iz največjega spodnještajarskega nemčurskega gnjezda, iz Celja. Med našim ljudstvom pa se že udomačuje pregovor, ki se izključno nanaša na Nemce, da vse slabo, kar doleteva štajarske Slovence, izhaja iz Celja. Tudi Zoffa je prinesel vladni veter iz Celja. Ob prsijah Štepišnikovih, Rakuševih, Eksovih se je nasrkal duha, ki Slovincem nikakor ni prijazen. In ta duh »dih« sedaj gospod Zoff z odprtimi ustmi v Slovengradu. Posebno rad se obrača proti nemško-slovenski meji v marenberskem okraju. Morda misli, da bo s svojim dihom kar naenkrat zadušil obmejne Slovence? Toda gospod Zoff se moti. Prej bo on pobral svoja šila in kopita iz Slovengradca nego bo zadnja slovenska pesem odmevala raz radlske planine.

Občina Sv. Primoža nad Muto dela gospodu Zoffu veliko žalost, ker ima na županjskem stolu narodnega Slovenca. Gospod Zoff pa ima zavedne Slovence tako rad kakor mačeha pastorko. Zato se dogaja, da župan iz Št. Primoža in vodja okrajnega glavarstva iz Slovengradca ne občujeta ravno najljubeznivejše med seboj. Zraven tega se še gospod Zoff vedno ni privadil tudi ostremu zraku marenberskih in slovengraških gora, kajti opazuje se, da je pogosto hripavega glasu, ki ne ugaja ušesu, posebno slovenskemu ne. Vsled hripavosti pa se glasi njegov glas tako odurno, kakor kadar se zdira kak hud gospodar nad svojim hlapcem.

Župan iz Št. Primoža je bil načelnik krajnega šolskega sveta pri Št. Jerneju. Prišel je navskriž s šolskim vodjo in cela preporna reč je prišla pred okrajni šolski svet, kateremu načeljuje sedaj gospod Zoff kot vodja slovengraškega glavarstva. Slovenski župan je stal torej pred gospodom Zoffom. In ta mu je začel pridgovati na dolgo in široko v nemškem jeziku o dolžnostih in pravicah krajnega šolskega načelnika. Župan je prosil, naj vsaj slovenski govori, a Zoff je rekel, naj bo tiho, kajti sedaj govori on, gospod Zoff, vodja slovengraškega glavarstva. In končal je celi svoj govor s tem, da mu je rekel, če se ne bode ravnal po njegovih navodilih, ga bode kaznoval s 50 gld. globe. Župan pa bi mu rad razjasnil celo zadevo, in zato ga je prosil, naj mu bo dovoljeno nekoliko v slovenskem jeziku govoriti, a gospod Zoff je odgovoril: Haben Sie mich verstanden? Wir sind schon fertig! Ali ste me razumeli? Sva že gotova! Kmalu potem je bila seja okrajnega šolskega sveta, in v tej seji se je določila globa 50 gld. za slovenskega župana iz Št. Primoža nad Muto. Mogoče, da se je vodja okrajnega glavarstva kje dal poučiti o

preporni zadevi, a pri slovenski stranki tega ni storil. In vendar, da se resnica prav spozna, treba je slišati oba zvona.

Drugi slučaj! Nekdo je hotel dobiti pri županu od Št. Primoža nad Muto živinski list. Ta pa zahteva najprej ogledni list. Ker tega stranka ni imela, ji odreče župan, kakor je postavno, tudi živinski list. In vsled tega je bil poklican na uradni dan v Marenberg. Zopet je stal slovenski župan pred gospodom Zoffom. Najprej ga vpraša visoki gospod, ali je že izročil posle krajnega šolskega načelnika svojemu nasledniku. Kajti omeniti moramo, da je bil župan tudi odstavljen od načelnštva takrat, ko se mu je določila globa 50 gld. Ker še ni potekel obrok, v katerem je bil župan dolžen odložiti svoje posle, še tega tudi res ni storil. In tako je tudi sedaj vodji glavarstva odgovoril. Na to mu odgovori gospod Zoff jako ljubeznivo: »Ako ne boste tega izročili, pridem jaz z žandarji k Vam!« Potem se je začela razprava o živinskem listu. Govoril je le gospod Zoff, in govoril je tako glasno in rabil take besede, da se mu je župan, ki je le priprosti kmet, kar čudoma čudil. Rekel je tudi, da je škoda za občino, da ima takega župana ter obljubil županu, da bo ga tudi od županstva odstavil. In zopet mu je narekel globo 50 gold. Doslej še župan ni ničesar smel govoriti v svojo obrambo. Dovedel pa je s seboj štiri može kot prič. Prosil je torej, naj vsaj ti smejo govoriti. A gospod vodja je rekel, da on ničesar ne potrebuje. Ko so možje vendar po sili hoteli govoriti, rekel jim je z močnim, čudno močnim glasom, da naj bodo tiho, da on ničesar ne potrebuje. Župan pa še vedno ni nehal in vsaj toliko je dosegel, da mu je gospod vodja stavil nekatera vprašanja. Nazadnje prosi tudi gospod župan, naj se mu obsodba na 50 gld. da tudi pismeno, da lahko vloži priziv. Toda do danes še se mu ni vročila pismena obsodba, akoravno je od iste dobe preteklo že pet mesecev.

Tako ravna gospod Zoff s slovenskimi župani. Mogoče, da bo postal gospod Zoff glavar okrajnega glavarstva v Slovengradu, kajti pri nas je vse mogoče. Toda Slovenci si usojajo pred imenovanjem izreči vsaj jedno prošnjo. Naj se gospodu Zoffu v dekretu ostro zabiči objektivno občevanje s strankami in ako mogoče, naj se mu pošlje z dekretom vred tudi knjiga »Olikani Slovenec«.

Štev. 35. »Slov. Gospodarja,« katera je priobčila navedeni članek, je c. kr. državno pravdnništvo v Mariboru zaplenilo.

Podpisani poslanci si dovoljujejo vprašati gospoda ministerskega predsednika:

I. Ali je Njeg. ekselence voljna ukreniti,

moja zdravila, in njim vzal vso moč. Kdor je to podoba prinesel v palačo, je zakrivil cesarjevo smrt.» Tako je govoril bonc, njegovi pristaši pa so mu pritrjevali in grozno preklinjali sv. križ in njegove častilce. Zdaj jih pomiri princ in vpraša:

«Kdo je prinesel sem-kaj krščansko znamenje?»

Jaz sem se nadejal smrti, ako odkritosrčno odgovorim na to vprašanje. Vendar Bog in preblašena devica, kateri sem se v svojem srcu priporočil, sta me osrčila, da sem odgovoril:

«To ni samo krščansko znamenje, ampak tudi podoba Sinu božjega, ki je za zveličanje sveta umrl na križu. Ta križ je moj.»

«Zdaj poberem križ iz tigrove kože in ga hočem djati v žep. A pagani mi ga zbijejo iz rok in ga teptajo z nogami. Tudi mene so silili k temu. A razodenem jim, da rajši umrjem, kakor to storim. Zato zapove princ, da me morajo takoj pretepsti z jermeni. Drugo veš vse. Zdaj te pa prosim, daj mi drug križ, ker so mi mojega tako hudobno zdrobili.»

Med tem priprostim pripovedovanjem vrlega dečka se mati ni mogla ubraniti solzam pravega veselja. Nekaj časa hodi po sobi. Potem poklekne k postelji svojega otroka

in poljubi njega lica. Vroča solza pade na Francevo čelo.

«Kaj delaš, mati? Ti jočeš?»

«To so solze veselja, ker si bil vreden za Boga trpeti. Dobil boš drug križ pa dragocen. Shranila sem ti ga za dan prvega sv. obhajila. Zdaj pa ti naj bode v spomin na prve bolečine, ki si jih trpel za Kristusa. Ta križ je nosil poprej tvoj stric, Dominik Tuan, ki je še bil bolj mlad kakor si ti, ko je dal svoje življenje za sveto vero. Naj blagoslovi mladi mučenec iz nebes tebe in mene, da zvesta ostaneva do konca in tudi svoje življenje žrtvujeva za Kristusa, ako je njegova volja.»

«Bog daj,» odgovori Franc. Zdaj pa me, ljuba mati, razveseli s tem, da mi pripoveduješ zopet o mojem ljubem in svetem stričeku.»

In mati je pripovedovala o majhnem Dominiku, ki je bil v krvavem preganjanju leta 1859 ob enem z nekaj starejšim dečkom, ki je že obiskoval latinsko šolo in se tudi Dominik imenoval, v Namdinu postavljen pred paganskega sodnika. Z njima je bil pred sodbo poklican tudi katehet Peter Vin, ki je novovernike podučeval v krščanskem nauku. Dečka bi bila morala najprvo krivo pričati, da je Vin duhovnik. Ker sta se tega branila, so jih privezali na štiri kole in gro-

zovito bičali. Izdati bi bila morala tudi bivališče misijonarjev. A največje muke so bile zastoj, dečka nista zinila besedice. Jeza sodnikov se je posebno obrnila na malega Tuana. Mislili so, da bodo vsaj tega otroka odvrnili od sv. vere. Rabelj mu pokaže velike klešče in ker se jih nič ne boji, mu odtrgajo osem koščkov mesa od telesa. A Dominik ostane stanovit.

(Dalje prihodnjic.)

Smešnice.

Gost: «Krčmar, vaš pes je pa vendar grozno nadležen! Že nekolikokrat sem ga spodil, pa se že zopet smuče okoli mene!»

Krčmar: «Ni nadležen, ne, le pameten je tako! On dobro ve, da imate vi tisti krožnik, s katerega navadno on jé!»

Polkovni zdravnik čvrstemu novincu: «Imaš li kaj napak?» Novinec: «Jezik se mi nekoliko zapleta.» Zdravnik: «To nič ne de; pri vojakah je itak treba molčati!»

Častnik: «Infanterist Lisjak, vaša leva hlačnica je daljša od desne. Kaj je to?» Lisjak: «Ponižno, meldam, gospod, lajtman, to je od tega, ker je bil včeraj, geldtak, in sem ves denar, ki sem ga, fasal, v levi žep, ferzorgal!»

da se natančno in nepristransko preiščejo vse obtožbe, katere je prinesla dne 1. septembra 1898. št. 35. «Slov. Gosp.» nasproti gospodu vodju c. kr. okrajnega glavarstva v Slovengradcu?

II. Kaj namerava Nj. ekscelenca storiti, da cesarski uradniki s slovenskim ljudstvom občujejo prijazno in nepristransko?

Istotako si dovoljujejo podpisani poslanci vprašati Njegovo ekscelenco pravosodnega ministra:

Kaj misli Njeg. ekscelenca ukreniti, da se v bodoče ne bodo več dogajale take konfiskacije, ki so po najtrdnem prepričanju podpisanih poslancev popolnoma neopravičene.

Dunaj, dne 27. oktobra 1898.

J. Žičkar in 22 tovarišev.

Državni zbor.

Na Dunaju, 2. novembra.

Razprava o kugi.

Pretečeno leto so prinesli na Dunaj nekateri zdravniki iz vzhodne Indije, kamor so se napotili preiskovat ondi razsajajočo kužno bolezen, tako imenovane kužne bacile, to je glivice, ki povzročujejo kugo. Po nepredvidnosti je prišel nek sluga v dunajski bolnišnici, Bariš, s temi semeni v dotiko; kuga se ga polasti in Bariš umrje. Tudi zdravnik dr. Müller, ki je prinesel one bacile iz Indije na Dunaj in ki je ozdravljaval Bariša, je umrl za kugo. Zbolela je za kugo še tudi postežnica Pecha, ki je te dni umrla. Lahko je razumljivo, da je nastal med dunajskim prebivalstvom vsled tega velik strah. Tujci so kar odhajali, hoteli so se izprazniti, rokodelci in obrtniki so trpeli velikansko škodo. Vložili so torej dunajski krščanski socijalisti, na čelu njim Gregorig, interpelacijo do vlade, zakaj trpi, da se kužne glivice raznašajo in zakaj ne skrbi, da se izvršijo potrebna popravila v bolnišnici? Grof Thun je v torek 25. okt. odgovoril na to interpelacijo; toda Gregorig ni bil zadovoljen z odgovorom in je zahteval od zbornice, naj se o tej zadevi začne razprava v prihodnji seji 27. oktobra. Ker je vsa zbornica želela, naj se stvar pojasni na vse strani, se je soglasno sklenilo, da se ima razprava začeti pretečeni četrtek. In res, ves dan do poznega večera se je govorilo o kugi.

Dunajski krščanski socijalisti so bili proti temu, da se nevarna kužna semena shranjujejo sredi mesta; pa so stvar grozno pretiravali. Gregorig na primer je trdil, da so spustili neko s kužnimi semeni zastrupljeno podgano v kanal, ki je potem zastrupila druge podgane, ki raznašajo zdaj kugo po vseh kotih dunajskega mesta; potem, da so vrgli čreva okuženih mrličev v kanal itd.

Naučni minister, kakor tudi vodja zdravstvenega sveta dr. Kusy sta mirno in stvarno razjasnila to zadevo ter odločno oporekala trditvam Gregoriga. Dokazovala sta, da je velika sreča za celo človeštvo, da so se našle kužne glivice, ki se zdaj znanstveno preiskujejo, da se bo moglo kugi priti v okom. Krščanski socijalisti so kričali vmes: »naj se preiskujejo ta semena, pa ne sredi mesta!« Do kakšnega sklepa ni prišlo, vlada je storila, kar je v teh okoliščinah storiti mogla, da se kuga ne razširja.

Pogodba z Ogersko.

Po večdnevni obravnavah zastran pogodbe z Ogersko je prišlo v pogodbinskem odseku do glasovanja dne 26. oktobra. V imenu levičarjev je predlagal dr. Gros, naj se o tej zadevi preide na dnevni red. Kdo vé, kakšni nasledki bi nastopili, če se zavrže pogodba v odseku in sprejme predlog dra. Grosa? Zdaj pa se je pripetilo nekaj celó nepričakovane. V odseku za pogodbo, ki šteje 48 udov, sedi 28 desničarjev in 20 levičarjev. V seji 26. oktobra je manjkalo 13 desničarjev; levičarji so bili skoraj vsi navzoči in so imeli večino. Ko bi bili vsi levičarji glasovali proti pogodbi, bi se bila

tudi zavrgla. Toda zastopniki Italijanov, ustavovernih veleposestnikov in tako imenovane proste nemške zveze, skupaj 7 levičarjev je potegnilo z desnico, tako da je bil zavržen predlog dr. Grosa in se je sklenilo, naj se začne podrobna obravnava o vladnem predlogu. Levičarji so rešili vlado, ker je manjkalo toliko število desničarskih poslancev. Kakšna nemarnost se je pokazala zopet pri tej priliki na desnici! Nekaterim poslancem ni kar nič mar zato, da izvršujejo sprejete dolžnosti. Ali se more vlada zanašati na tako večino, če poslancev takrat ni v seji, kadar se potrebujejo? Nemarnost naših (ne slovenskih poslancev, ti so navadno v zbornici) desničarskih poslancev je zakrivila, da se je zadeva s celjsko gimnazijo tako grozno zavozila; njihova lenoba je kriva, da smo propadli pri nekaterih zborovanjih; zdajšnja njihova brezbriznost pa bi bila lahko pomagala levičarjem do krmila.

Nemška levica razbita.

Vsled tega, kar smo ravno zdaj omenili, da so poslanci izmed ustavovernih veleposestnikov in proste nemške zveze glasovali za vlado, so sklenile tri največe skupine izmed nemških levičarjev, namreč nemški narodnjaki, nemški naprednjaki in krščanski socijalisti, da preneha njihova nemška zveza; želijo pa, da v nemških narodnih zadevah postopajo še skupno. Vlada grofa Thuna je zdaj na konju. Kar se ni posrečilo »železni roki« grofa Badenija, ne njegovemu nasledniku Gavču, to je dosegel grof Thun, da ima za pogodbo močno večino.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Kuga na Dunaju.

Tudi strežnica Albertina Pecha je že umrla za kugo. To je zadnja oseba, pri kateri se je pokazala nevarna bolezen. Zatrjuje se od kseh strani, da sedaj ni nobene nevarnosti več. Vendar še bodo za nekaj časa ostale vse one osebe osamljene in zaprte, ki so prišle v kako si bodi dotiko z umrlimi. Zdravniki in strežniki ter strežajke so dobili od cesarja odlikovanje za vestno izpolnjevanje svojih dolžnostij v nevarni boleznih. Usmiljena sestra Valfrieda, strežnica Hochegger in Göschl, o katerih smo zadnjekrat poročali, niso obolele za kugo, kakor se je skrajja mislilo. Sestra Valfrieda in Göschl sta že popolnoma zdravi, Hochegger pa ima drugo bolezen, namreč črevesno in živčno vnetje. Zagotovo se upa, da bo ozdravela.

Štajarsko. Na shodu jareninskega političnega društva v Št. Jakobu je govoril poslanec g. Robič ter rekel med drugim: »Pri nas imamo skoraj same nemške uradnike, mi pa zahtevamo slovenščine zmožnih uradnikov. Mi ne sovražimo Nemcev; naj le imajo svoje pravice, za Slovence pa iste zahtevamo, kot je imajo Nemci. Novo društvo bo kazalo pot, po kateri si lahko pridobimo to pravico. Povdarja tudi krivico, ki se nam godi v deželni zboru v Gradcu, kjer imamo le 8 izvoljenih poslancev, katerih bi morali imeti 20, ker je tretjina Štajarskega slovenska. Dobro pa je za nas, da imamo svojega zastopnika v deželni odbor, v katerem ima dostikrat priliko se potegovati za Slovence.« Ko gosp. poslanec zanimivo poročilo konča, mu zborovalci soglasno izrečejo zaupanje in zahvalo za njegovo vrlo delovanje.

Vnanje države.

Nemško. Nemški cesar in cesarica sta že dospela v sveto deželo, kjer obiskujeta sedaj različne pomenljive kraje. Nasproti ondotnim nemškim katolikom se izkazuje cesar v dejanju in besedi jako naklonjenega.

Francosko. Ministerski predsednik je postal Dupuy, ker je Brisson moral odstopiti. Med Anglijo in Francosko so še vedno napete razmere zaradi Fašode, koja deželo bi radi imeli Francozi in Angleži.

Cerkvene zadeve.

Cerkvena slovesnost v Št. Pavlu.

V začetku tega leta smo v «Slov. Gosp.» izrazili svoje veselje in srečo, da smo prvokrat v novi cerkvi obhajali god svojega farnega patrona. 16. dan tega meseca pa je bil za nas še veliko srečnejši dan. Na ta dan so nam mil. knez in škof posvetili novo cerkev. Dolgo časa sem so bile naše misli obrnjene na ta veseli dan in smo se tudi pripravljali, da prevzvišenega nadpastirja dostojno vsprejmemo in ob enem cerkveno slovesnost koi kor mogoče povzdignemo. Navzlic slabemu vremenu se je veliko storilo, veliko pa je moralo izostati.

Na večer 15. oktobra so se mil. knez in škof pripeljali do Št. Petra, kjer so jih pričakovali preč. g. dekan braslovski, g. župnik Št. Peterski in domači g. župnik Št. Paveljski g. Zanier in precej ljudstva iz Št. Petrske župnije. Na meji domače župnije in Št. Petrske pa jih je pričakoval pevski zbor pod vodstvom g. učitelja A. Schmitta v narodni noši iz preteklega stoletja. Tu jih najprvo pozdravi učenka Hilda Sadnik in jim nudi šopek, zbor pa jim zapoje papeževo himno. Mil. knez in škof so se zahvalili in izrazili svoje veselje zaradi udanostnega pozdrava, potem pa so se peljali naprej do prve Marijne kapele v Latkovi vasi, ktero so obljubili med potom blagosloviti. Pri kapeli se je zbralo, čeravno je hudo deževalo, veliko ljudstva; zaradi prihoda mil. kneza in škofa so imeli tudi tukajšnji fabričani prosti popoldne. Pri kapeli so jih pričakovala tudi belo oblečena dekleta z gorečimi svečami v rokah, ki so malo poprej v procesiji prinesle Marijin kip za novo kapelo od farne cerkve sem. Ko so se mil. g. knez in škof pripeljali do kapele, jih pozdravi zlasti v imenu Šent Paveljske mladine gospodična Olga Zanier in jim poda šopek. Ker je bila takrat zaradi nalezljive bolezni tukajšnja šola zaprta, niso mogli otroci mil. kneza v vrstah pričakovati, kakor so se že dolgo poprej veselili. Za pozdrav so se mil. knez in škof prijazno zahvalili, nato so blagoslovili novo kapelo, potem pa smo šli kolikor je bilo mogoče vsled slabega vremena v procesiji do nove Št. Paveljske cerkve. Krasno je bilo videti, kako so bila vsa okna Št. Paveljske vasi razsvetljena in okna v Dolenji vasi, skozi katero smo šli. Ves prostor pred cerkvijo in okoli cerkve je bil s smrekami zasajen, skoz vas do farovža pa so bile v dveh vrstah čedno postavljene smreke, med katerimi so se mil. knez in škof do farovža peljali. V začetku vrste in pa vstric nove cerkve stala sta po dva štirivoglata stebra s smrečjem in venci okinčana. Stolp in hiše so bile vse v zastavah. Požarna bramba tukajšnje tvornice je skrbela za red pri obilnem številu ljudstva. Na treh krajih fare se je streljalo, žal da nam je dež preveč nagajal.

Koj po prihodu mil. kneza in škofa je bila procesija v cerkev s sv. ostanki in tam molitev, kakor ukazujejo cerkvene postave. Na večer so mil. knezu in škofu tukajšnji pevci pod vodstvom gsp. nadučitelja Josipa Vidica priredili podoknico.

Drugi dan je bila najprvo procesija iz farovža na tisti kraj, kjer so bili shranjeni ostanki svetnikov, in nato so se pričeli sv. obredi za posvečevanje cerkve. Čeravno je bilo slabo vreme, vendar je ljudstvo vstrajalo do konca svetih in pomenljivih obredov. Mil. knez in škof so posvetili cerkev, veliki altar in pa stranski altar, ki je posvečen Mariji Lurški. Navzlic dolgotrajnim svetim obredom so mil. knez in škof sami služili sveto mašo in končno so se podali na prižnico in so nam še s prav krepkim glasom, dasi je bilo proti dnevem popoldan, razlagali besedo božjo. Opozorili so nas na imenitnost in velik pomen slavnosti za Št. Paveljčane in ko so potem razlagali evangeljske besede »danes je tej hiši zveličanje došlo« so med drugim povdarjali tudi to, kako skrbi sveta

cerkev tudi za tiste, za katere drugi ne skrbijo, za uboge ljudi. Koncem pridige so se zahvalili preč. g. župniku za njegov stannoviten trud pri zidanju nove cerkve, gosp. Zanierju, načelniku stavbinskega odbora, ki se je toliko trudil in toliko žrtvoval in tudi gledal, da se ni nobeno delo pri cerkveni stavbi in nobena reč preplačala, zahvalili so se vsem farmanom, ki so tako veliko storili za novo cerkev, pa tudi sosednim farmanom so se zahvalili in naročili navzočim duhovnikom, naj še oni v njihovem imenu zahvalijo dobrotnike. Naposled pa se je zapela zahvalna pesem Te Deum, v zahvalo večnemu Bogu, da si je zopet med nami novo stannovanje postavil in da se je delo zvršilo brez vsake nesreče.

Čeravno je bila nedelja in so bili duhovniki službeno zadržani, je vendar bilo 14 duhovnikov zbranih okoli svojega višjega nadpastirja, da so jim pomagali pri svetem opravilu.

Čast in hvala Bogu, da si je postavil med nami novo prebivališče! Nam pa bodi skrb, da nam bo studenec našega posvečenja. Milostljivemu knezu in škofu pa želimo, da bi še mnogokrat prišli po svojih apostolskih potih na to mesto, katero so posvetili v hišo Gospodovo.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Križ pri Ljutomeru 18 fl. 50 kr., Cirkovce 14 fl., Devica Marija na Črnigori 2 fl., Videm 12 fl., Sv. Peter pri Mariboru 11 fl., Sv. Ožbalt pri Dravi 4 fl., Stolna cerkev v Mariboru 23 fl. 20 kr., Škale 7 fl., Slov. Bistrica 15 fl., Laporje 2 fl., Čadram 20 fl., Slivnica pri Mariboru 27 fl. 50 kr., Sv. Peter pri Sv. Gorah 10 fl. 30 kr., Sv. Vrban v Slov. Gor. 14 fl. 66 kr., Svetinje 13 fl. 20 kr., Sv. Lenart pri Vel. Ned. 1 fl. 90 kr., Ljubno 7 fl. 70 kr., Gornjigrad 10 fl. 59 kr., Olimje 5 fl. 15 kr., Sv. Lovrenc v Slov. Gor. 20 fl., Sv. Marjeta na Muti 10 fl., Kebelj 1 fl. 50 kr., Zabukovje 10 fl., Stari trg 10 fl. 8 kr., Dobova 26 fl.

Gospodarske stvari.

Nekaj črtic o trti in vinu.

(Konec.)

Kar se boketa, namreč vinskega duha tiče, ker ima vsako vino svoj poseben duh, po katerem se drugo od drugega razločuje, imajo pohorska, radgonska, ptujska in završka najboljšega. Vino iz ljutomerskih goric pa, ki so večji del zasajene s šiponom, kateri prav dobro obrodi in izvrstno dozori, je močno in sladko, ter je izvrstno za popraviljenje kislijših vin. Tu pa naj omenim, da se smejo le mlado z mladim, staro pa s starim vinom mešati, ker se drugače vino rado skazi. Zmeša naj se po drugem pretakanju, zmešano pa moramo nekoliko časa, še vsaj mesec dni pustiti ležati, da se okusa različnih vin izjednačita. Iz boketa izkušeni vinopivci takoj kraj spoznajo, pa tudi leto, v katerem je vino zrastle.

Kdor se z vinsko kupčijo peča, mora imeti občutljiv jezik, dober nos in zdrave oči, da spozna, kakšno je blago. Vino se naj poskusi s treznim želodcem, ne pa, da bi bil natlačen z dobrimi jedili, katera povzročujejo žejo, ker tedaj mu bo tudi najslabše vino dišalo. Zdrži se tudi naj tobaka, da ga ne bo okus motil. Ako se morajo različne vrste poskusiti, naj se vsakokrat usta izmijejo. Tudi ni vse vino enako, če ga ravno iz enega in istega soda pokusimo, ampak najboljšje je iz srede, na vrhu je slabeje spodaj pa trdeje. Zatorej pravijo, ako sod nastavijo, vino bo boljše, da se enkrat doge odtrga, namreč tedaj, ako ga že tretjina odteče, in pride ono iz sredine na vrsto. Vino, katero v kupico natočeno dela mehurce, ki se nočejo poskriti, rado zbolijo.

V bukvah Sirahovih na 31, 35—39

beremo: «Vino je bilo od začetka vstvarjeno v razveseljevanje, ne pa za pijanost. Vino, če se nezmerno pije, napravi zdražbe in jezo in veliko razdrtij. Vino, če se nezmerno pije, je duši grenkost.» Vse to pa je tudi resnično. Alkohol, ki se v vinu nahaja, ima neko posebno moč do čutnic in možgan. On naredi domišljijo živahnejšo, pamet bistrejšo in voljo jakejšo. Spehanega človeka dobra kapljica oživi in ga okrepeča, da je sposoben za daljši trud in delo. Eteri, ki so v vinu, ženejo kri hitreje po žilah in vzbujajo hitrejše bitje srca. Lice postane rudeče, oči se svetijo, sploh se kaže človek pogumnejši in podvzetnejši. Kakšne učinke pa dela nezmerno povžito vino, vidimo na ubogem pijancu, ako brez zavesti leži za plotom. Pijanci trpijo na pljučah, kašljajo, jim začne vodeneti kri, mnogokrat pa jih zadene mrtvoud. Ti hudi nasledki naj bi bili vsakateremu vedno pred očmi za vodilo.

Na zadnje pa še naj enkrat spregovorim vam, dragi mi kmetje, nekaj besedi. Ker imate za vinograde dovolj priličnih prostorov, kjer je že nekđaj trta prav lepo rastla in bogato obrodila, poprimite se zopet, kolikor le mogoče, vinoreje. Ako začnete z novo trto, je truda sicer mnogo, pa prestrašiti se ne smete, ker ljubi Bog, ki nam zapoveduje, delaj in moli, bo že poplačal, da bodete čez par let po goricah zopet veselo z umrlim pesnikom prepevali, rekoč:

In ko se čriček oglasi

Se srce Štajarcu smeji:

Juhe! Juhe! skor' gremo brat'

Bom težko brento nosil rad.

Dopisi.

Iz ljutomerske okolice. (Oj ti blaženi Desnjak! Zaspanost.) Nehoté sem tako vskliknil, ko sem v tihi sobi sedé mislil na ta blaženi kraj. Ima pa ta Desnjak res mnogo zanimivega na sebi. Ako bi Vas, g. urednik, kedaj doletela sreča, da bi prišli v naše lepe kraje, potem pač uporabite priliko in si malo oglejte Desnjak. Gotovo Vam ne bode nikdar žal. Pa ker Vam ljubi Bog morebiti ne bode dal kmalu take sreče, bodite toliko prijazni in si ga vsaj površno v duhu malo oglejte. Samo na nekaj Vas takoj opozorim — nemški morate dobro znati, sicer se Vam lahko pripeti kaj neprijetnega. No, kaj pa še, me začudeno gledate. Res čudno; a vedite, g. urednik, prišla sva v Desnjak, in sicer v „nemški“ Desnjak, kjer bivajo večinoma pristni Germani. Le prepričajte se sami: glejte na nemške napise: „Hier ist Brennerer!“; pri vsakem drugem oglju pa slišite nemško — pa ne molitev, o Boge ne daj — preklinjanje, prepir itd., kajti naši kulturinosci po svoji naravi niso ravno pognemanja vreden vzgled pohlevnosti in še manj pobožnosti! Kmalu dospemo do palače slavnega preroka, katerega hudobni jeziki zovejo za krivega. Tukaj on zlahtno kapljico žganje toči in tukaj se menda tudi zbirajo pristaši njegove napredne stranke in pri zareči kapljici rešujejo mater Germanijo. In res včasih tudi v zvezi s svojimi somišljeniki iz Stare ceste in Cubra kako prav važno iztuhtajo. Kakor je že znano, hočejo imeti svojo šolo. Kam pa sicer naj pošiljajo svojo nemško deco? V Ljutomer je skoro predaleč, v Cezanjevcih pa je šola preveč narodna. Zidajmo si tedaj svojo, šulferajn podari gotovo velike svote, ostale stroške pa prevzame občina! In kako lep spomin bodo imeli naši potomci na svoje slavne očete! Tako so si jo iztuhtali ti kratkovidni modrijani, a cela stvar se suče nekako neugodno. Pa, gospod urednik, naj bo o tem za danes dovolj! — Vprašati še utegnate, kako more tak človek v sredini zavednega in pridnega ljudstva živetariti? V ljutomerski okolici spimo!

Od Sv. Marjete niže Ptuja. Ni še dolgo, kar je Sv. Marjeta obhajala veličastno slavnost v proslavo 50letnice vladanja presv.

cesarja in že zopet se je v nedeljo 30. okt. pokazala v svojem sijaju. Vršil se je ob mnogobrojni udeležbi ustanovni shod «bralnega društva.» Velika, pod nadzorstvom g. nadučitelja lepo okrašena šolska dvorana je bila natlačeno polna, tako da še vsi prostora niso imeli v njej. Videli smo odlične goste iz raznih krajev, kakor iz Ptuja, Zavrča, od Sv. Andraža, Sv. Marka, Sv. Lenarta itd. in nešteto množico domačinov. Ob 4. uri otvori predsednik pripravljalnega odbora shod, spominjajoč se v začetku žalostne smrti presv. cesarice. Na to pozdravi prišle goste in posebno mnogoštevilno zastopano prosto ljudstvo. Burno pozdravljen nastopi za tem slavnostni govornik vlč. g. dr. A. Medved, ki v skoro uro trajajočem navdušenem govoru razloži potrebo in namen bralnih društev. Občinstvo je pazno sledilo besedam govornikovim, ko je z ognjeno in prepričevalno besedo povdarjal potrebo omike v sedanjih časih, kako je pri njih izobraženo že tudi priprosto ljudstvo. Navduševal je navzoče kmečko ljudstvo, naj pošilja svoje otroke pridno v šole, da tudi slovensko ljudstvo povzdigne svojo omiko, da ne bo zaostajalo za drugimi narodi, posebno, ker slovenska glava, če tudi je mehka, nikakor ni prazna. Kje pa kmet naj dobi nadaljno omiko, ko vendar za njega ni posebnih šol, kakor za druge stanove? V to mu služijo «bralna društva,» katerim so bila nekako začetek od nepozabnega Slomškega vpeljane nedeljske šole, da namreč poučujejo one, ki so že dovršili ljudske šole ter jim tako pripomorejo do višje izobrazbe. Bralno društvo pa nikakor nima namena, da bi kmeta zapeljevalo ali zadrževalo pri delu, temuč samo da ga poučuje in izobražuje. Po časnikih in knjigah se bodo poučevali, kako naj zahtevajo svoje pravice v javnosti, kako naj umno gospodarijo in obdelujejo svoja posestva, kako naj tudi zvesti ostanejo svoji veri in svojemu rodu. Prosil pa je zbrane, da naj se varujejo slabih časnikov in slabih knjig, ki prinašajo prokletstvo in krščansko hišo; da naj prirejajo dobre, pametne in poštene veselice. Konečno želi govornik novemu društvu najboljši procvit, najsijajnejšo bodočnost, da bi mnogo dobrega, blagega in koristnega izšlo iz njega. Tem s svetim navdušenjem govornim besedam, katere so poslušalci koj od začetka spremljali z živahnim odobravanjem, sledilo je ob koncu gromovito pritrjevanje in ploskanje brez konca in kraja. In ko se predsednik zahvali govorniku za trud, za vnete in prepričevalne besede, obžalovaje, da slavnostni govornik tako hitro mora zapustiti Sv. Marjeto, razlegali so se minote trajajoči gromoviti živijo-klici po veliki dvorani. Vtis, katerega je govornik napravil, pokazal se je kmalu, zakaj pri prvem vpisovanju oglasilo se je 93 udov za novo društvo.

Za tem je bilo branje pravil, sprejemanje udov ter volitev novega odbora, v katerega so bili z vsklikom gg.: župnik A. Šuta, Fran Mikl, L. Šijanec, A. Pukšič, A. Valenko, Fran Savec, F. Schreiner izvoljeni.

Konečno se predsednik zahvali vsem gostom kakor domačinom za mnogoštevilno vdeležbo, v imenu odbora vsem udom za zaupanje, želeč, da bi udje tudi vstrajali pri novem društvu, kateremu želi obilo vspeha v prid, blagor in čast domače župnije kakor slovenskega ljudstva sploh ter s trikratnim Živijo na sv. očeta in presv. cesarja zaključiti ustanovni shod.

Temu je sledila živahna zabava v prostorih g. Mikla, kjer so se vrstili vneti govori z očarovalnim petjem ptujskih in drugih pevcev. Veliko navdušenje je vzbudil pozdrav iz Čadrama od preč. gsp. Janžekoviča, ki je kot rojak pristopil kot ud ter društvu obljubil podporo v knjigah in brzojavka preč. g. Fr. Mursiča v imenu «Bralnega društva kozjanskega.» — Upamo, da sme biti novo društvo zadovoljno s prvim svojim dnevom in želeti bi mu bilo, da mu dobri Bog podeli še mnogo takih.

Razne stvari.

Domače.

(Mil. knez in škof) so obiskali predzadnjo sredo naše bogoslovje. Več o tem prihodnjokrat. V nedeljo so bili v Čadramu, kjer so blagoslovili nove zvonove za novo cerkev. — Danes so obiskali našega kneza ljubljanski knezoškof dr. A. Jeglič, ki se peljajo v Rim k sv. Očetu.

(V interpelaciji) o šentjernejskih šolskih razmerah, katero smo priobčili v zadnji številki, se nam je pri prepisovanju vrnila pomota, ki se naj blagovoli v toliko popraviti, da šolo obiskuje 32 Slovencev in 12 Nemcev.

(Osebna vest.) Premeščena sta davčna pristava Alojzij Vindišer iz Ljutomera v Ptuj in A. Planinc iz Ptuja v Ljutomer.

(Odlikovanje.) Naš rojak od Št. Jurija ob Ščavnici, Matevž Mir, gostilničar v Gradcu, Harrachove ulice št. 11, je letos za kmetijsko razstavo na Dunaju, ki se je vršila ob enem z jubilejsko razstavo, poslal za poskus vino svojega pridelka iz leta 1890, ki je zraslo v njegovem vinogradu na Račkem vrhu, občine Murski vrh, župnije Kapelske, ter dobil v dokaz priznanja nagrado deželnega odbora štajarskega 50 kron. Zajedno z nagrado se mu podeli tudi dragocena in umetniško izdelana diploma. Tega izbornega vina letine 1890 ima gostilničar Mir še 10 polovnjakov, ki je na prodaj. Vsled tega odlikovanja mu veselega srca čestitamo.

(Iz Kamnice pri Mariboru.) Dne 26. oktobra smo imeli v Kamnici redko lepo svečanost. Naš idilično krasni kraj izvolil si je odlični rodoljub, g. Karol Lubec, deželno-finančni ravnatelj na Kranjskem, za kraj svoje poroke z udovo gospo R. Mittererjevo. Naš g. župnik je ženinov bratranec. Poroka je bila sijajna. Na mnoga srečna leta!

(Sv. Križ pri Slatini.) Kadarkoli dobimo iz tega kraja kako pismo, vsakokrat je od ženske roke pripisana k slovenski besedi Maribor tudi nemška beseda Marburg. Ne vemo, kdo to piše, ali isti ljubeznjivi poštni gospici, katera si dela nepotreben posel, pomazati nam namenjena pisma s svojo nežno pisavo, se enkrat za vselej zahvaljujemo za njeno ljubeznjivost. Da se Maribor imenuje po nemški Marburg, vemo sami boljše kot ona, in nam ni treba podajati prestave, da pa se nam po nepotrebnem počrčkajo pisma, nam tudi od neznane ljubeznjive gospice nikakor ne ugaja.

(Nova knjiga.) Spominek na slavnost slovenskega pesnika Ivana Vesela-Koseskega je naslov knjigi, ki je izšla te dni v tiskarni Drag. Hribarja v Celju. Vsebina ji je: Prolog dr. M. Opeke, poročilo M. Pirnata o Koseskijevi slavnosti v Spodnjih Kosezah, slavnostni govor dr. Fr. Detele pri tej slavnosti in par Koseskijevih umotvorov. Cena knjigi je 20 kr., po pošti 22 kr.

(Zavedne občine.) Za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, za slovensko uradovanje na železnični progi Spielfeld-Ljutomer, za slovensko izklicavanje po vseh železničnih progah na Slovenskem, za slovenski napis postaje Radenci, za slovenski poštni pečat v Radencih, za slovenske uradnike prosijo po posl. J. Žičkarju občine Hrastje-Mota, Kapela, Radenci, Rihtarovci in Turjanci, Očeslavci, Murski vrh, Zasad in župnijski urad pri Kapeli. Zajedno se je vposlala tudi prošnja, da se dr. Rogner-Gusenthall v Radencih ne potrdi okrajnim zdravnikom, ker ne zna slovenski. Enake prošnje je vposlala občina Št. Ilj pri Gradičeni, zraven tudi prošnja za slovenski poštni pečat v Velenju. Slava zavednim občinam!

(Slovenske visokošolce) opozarjamo na današnji razglas mariborske posojilnice v inseratnem delu našega lista.

(Velikodušnost.) Za ubožce pišeckih občin je povodom 50letnice vladanja presv. cesarja naredila gospa Ana Gerec ustanovo

s tisoč goldinarji. Glavnica je vložena pri juž. štajar. posojilnici. Čast blagi gospej, ki s svojim vrlim možem mnogo žrtvuje za cerkev in narod slovenski!

(V Žetalah) se je letošnja trgatega kaj dobro obnesla. Večji posestniki nabrali so po 20-30 polovnjakov dobrega vina. Cena je sedaj 15 kr. liter, tudi 70-80 gld. štertinja. Kupci dobe v Žetalah vina v izobilju.

(Prisilne dražbe) kmečkih posestev se v Avstriji množijo od leta do leta. Nasprotno se godi na Francoskem, tam se število teh žalostnih prikazni z vsakim letom zmanjšuje. In zakaj? Kmetje so organizovani v različnih zadrugah, tako da jim nobena židovska ali prekupčijska pijavka ne more do živega. Kmetje, družite se v zadruge!

(Zadruge je treba!) Z Murskega polja se nam piše: Letošnji mošt so večji vinogradniki med trgatvijo prodavali v Ljutomeru in v njegovi bližini liter po 24 kr., a zdaj ima že ceno po 30 kr. Manjši vinogradniki pa prodavajo svoj mošt po 15 kr., kakor kako jabolčnico. K njim prihajajo prekupci, ki znajo moštu naštetiti vse možne napake, da ga dobijo ceneje. Brez prekupcev bi dobili za mošt lahko 20-25 kr. Podobno se godi kmetu krivica pri prodaji žita, sadja, jabolčnice, živine, recimo povsod pri vsej trgovini. Ko bi bile zadruge, bi kmet dobil enkrat več, ali vsaj ves tisti denar, s katerim se jako razkošno preživljajo prekupci. Slišal sem pred kratkim vinskega prekupca, ki ne zmore niti 1 gld. gotovine, da je nakupoval mošt in ga ob enem prodajal in sicer 1 liter najmanj po 3 kr. dražje, kakor ga je kupil. S tem si je v par dneh napravil stotake, kateri bi lahko prišli v kmečke roke, ki so trpele pri obdelovanju in plačevanju vinogradnih stroškov. Izobraženi rodoljubi! Snujte nam zadruge v Ljutomeru, pri Sv. Petru, v Gornji Radgoni, Ormožu, Ptujju in povsod, kjer bivajo slovenski kmetje in delavci!

(Angelj varih.) Na železnični progi med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami je se 27. t. m. igral dve leti star otrok, ravno ko je prihajal vlak z 42. vozovi. Pa Bog varuje majhne otroke. Otrok se pripogne in 40 vozov je že šlo nad otrokom, potem še le je obstal vlak in izpod zadnjih dveh vozov so dobili otroka zdravega brez najmanjšega poškodovanja. Oče otroka je tamošnji železnični čuvaj.

(Iz Slov. Bistriškega okraja.) Tukaj se vršijo volitve obč. odbornikov in sicer jako živahno; v občini Pokošje pa je že bila volitev obč. odbornikov. Izvoljen je že v četrtočkrat Jakob Reich za obč. predstojnika, g. Lovro Pogorelec in Štefan Gmeiner za svetovalca. Anton Brumec, Jakob Brumec, Vido Teran, Josip Šlamberger, Štefan Koren, Šim. Brumec, za odbornike. So sami uarodnjaki.

(Iz ljutomerskega okraja) smo dobili dopis, v katerem se ondotni župani pikro grajajo, zakaj da ne prosijo za slov. nemški poštni pečat v Ljutomeru in zakaj da še vedno uradujejo nemški ali vsaj ne izključno slovenski. Upamo, da bodo že te besede pomagale, zato smo odložili za takrat ostro pisan dopis.

(V Marenbergu) se bo 13. novembra blagoslovilo novo šolsko poslopje. Slovenci so veseli novega poslopja, a delali bodo z vsemi močmi, da se v novem poslopiju poučuje po zdravih načelih vzgojeslovja, namreč nemški in slovenski.

(Sv. misijoni) se bodo obhajali v Kamnici od 24. do 30. nov., v Sevnici ob S. 30. nov. do 8. dec., v Pišecah od 13. do 20. nov. Vodili jih bodo lazaristi iz Celja.

(Na Bizeljskem) v Pišecah in Sromljah se je letos pridelala izvrstna kapljica. Prodaja se po 16 do 22 kr. liter. Nekateri so žveplali zoper plesnivost (uidium). Vino ima okus po žveplu. Kako ravnati s takim vinom, da zopet izgubi neprijetni žveplani okus? Komu je znano, naj poroča o tem v »Slov. Gospodarju«. Sicer bi se opuščalo tolikoristno žveplanje.

Društvene.

(Za dijaško kuhinjo) v Mariboru so darovali: Kozinčev kvartet 4 krone, posestnica gospa Julijana Sarnec 6 kron, zdravnik dr. J. Spešič 10 kron, kanonik Jakob Meško 10 kron, župnik Martin Jurkovič 10 kron, župnik Jernej Frangež 8 kron, kapelan Ivan Jančič nabral 20 kron, dr. Weingerl 20 kron, neimenovan 20 kron, prof. dr. Fr. Kovačič 10 kron.

(V Celju) priredi polit. del. društvo »Naprej« prihodnjo nedeljo 6. nov. javen shod h kateremu se vabijo zlasti delavci. Poročal bode g. Žičkar, govoril g. Karlovšek in g. Kržišnik. Pridite, sobratje v obilnem številu.

(Vabilo) k zborovanju družbe sv. Cirila in Metoda v Trbovljah dne 6. novembra leta 1898, ob 3. uri popoldan v gostilni g. Antona Volavšek-a. Vspored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poučni govori. 3. Pobiranje letnih doneskov. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni nasveti. Poučne govore govori g. dr. J. Serbec, D. Hribar in drugi. Med zborovanjem pel bode mešani zbor katoliško-delavskega društva v Trbovljah. K obilni udeležbi vabi Odbor.

(Kmečko konsumno društvo na Frankolovem) bo imelo v okolici Loka hšt. 8. dne 14. listopada ob 8. uri zjutraj svoj občni zbor s sledečim vspeodom: 1. volitev enega člana v pregledovalni odsek, 2. pregled računov, 3. popravek nekaterih točk o pravilih, 4. posvetovanje in sklepčnost o raznih samostalnih predlogih.

(Slov. kat. akad. društvo »Danica«.) Za zimski tečaj l. 1898/99 se je odbor kat. akad. društva »Danica« na Dunaju tako-le sestavil: predsednik: stud. med. Frančišek Dolšak; podpredsednik: stud. phil. Jakob Bergant; tajnik: stud. iur. Anton Bartol; blagajnik: stud. phil. Bogumil Remec; knjižničar: cand. iur. Anton Carli; arhivar: stud. iur. Josip Dermastia.

(Ustanovni shod društva »Naša straža«) se bode vršil v Ljubljani dne 15. novembra t. l. zvečer ob 8. uri v Katoliškem domu. Ustanovni zbor voli glavni odbor in sicer po § 7. pravil 50 odbornikov: 10 s Kranjskega, 10 s Štajarskega, 10 s Koroškega, 10 s Primorskega in 10 izven teh dežel.

(Družbe sv. Cirila in Metoda sladna kava) je izšla. Zavitkom v narodnih barvah po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ kg vsebine je napis: »Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«. Blago je najboljšje. Cene na drobno in debelo so jednake sovrstnim kavam. Založnik te kave je Ivan Jebačin, trgovec v Ljubljani. Sedaj imamo Slovenci poleg izborne družbine kave (cikorije) tudi sladno kavo. Tem načinom je vstreženo mnogim željam po domači kavi. Rojakinje in rojaki! Segajte po tem domačem blagu, ker tem potem razširjate slovensko ime in podpirate družbo sv. Cirila in Metoda, ki ni samo vsestranske podpore vredna, ampak tudi potrebna, osobito sedaj, ko množi svoje šolske zavode.

(Vabilo) k drugemu izrednemu občnemu zboru, katerega sklicuje »Delavsko podporno društvo v Celju« v nedeljo dne 6. novembra točno ob pol 3. uri popoldan v »Narodnem domu«. 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Vabilo) k občnemu zboru slovensko gosp.-pol.-bralnega društva »Straža« v Zrečah, ki bo v nedeljo 6. novembra po večernicah v gostilni gosp. Peter Dobnika z naslednim vspeodom: 1. Pozdrav in poročilo o društvenem delovanju. 2. O napravi in oskrbovanju sadnega in vinskega mošta in o porabi ostalih tropin. Poročevalec popotovalni učitelj iz vinorejske šole. 3. Pogovor o važnosti občinskih volitev. 4. Slučajnosti in nasveti. Gledé na veliko važnost vspeoda vabi najuljudneje k polnoštevilni vdeležbi, kakor mnogobrojne preljubljene goste-sosede odbor.

(Kmetijsko bralno društvo) v Grižah ima v nedeljo dne 20. novembra ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih svoj

občni zbor z običajnim vsprejemom. Po občnem zboru vrši se velika tombola v prid društva. Dobitki so jako lepi. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje društva odbor.

(Akad.-tehn. društva „Triglav“) v Gradcu si je odbor sestavilo za zimski tečaj 1898/99 tako-le: predsednik: iur. Rasto Pustoslemšek, podpreds.: iur. Ivan Zemljič, tajnik: iur. Dragotin Podgornik, blagajnik: iur. Adolf Meh, knjiž.: phil. Janko Koštiál, odbor. namestnik: med. Gvidon Pregl, gospodar: med. Branko Žižek, revizorja: med. Alfonz Serjun in iur. Miloš Vehovar.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 1. do 25. oktobra poslali: č. g. kapelan Trstenjak pri Sv. Mihelju tik Šoštanja 2 gld., podružnica za Vuhred in Marenberg po č. g. župniku Josipu Černku gld. 46-40 kot nabirek na Remšniku, iz nabiralnika v Marenbergu in donesek članov. — Slovenci! Družba naša je v velikih denarnih stiskah. Ako bodo darovi tako pičlo prihajali, kakor zadnja dva meseca, bode morala družba nekaj svojih zavodov zapreti. Prosimo milosrčne prijatelje, da se zopet spomnijo koristne družbe sv. Cirila in Metoda. Blagajništvo.

(V št. Jakobu v Slovenskih goricah) so bile na shodu jareninskega političnega društva vsprejete resolucije za ustanovitev slov. vseučilišča in nadsodišča v Ljubljani, za nastavljanje slovenščine zmožnih

uradnikov po Slovenskem, za slovensko izklicavanje na vseh južnoštajarskih železničnih postajah, za slovenske napise in razglase, za vpeljavo slovenščine kot učni jezik na mariborskem učiteljskem in na vinorejski šoli, za ustanovitev več slovenskih meščanskih šol na južnem Štajerskem, v Slov. goricah pa viničarske šole, kakoršno imajo Nemci pri Lipnici, za nastavljanje slovenščine zmožnih železniških uradnikov v Pesnici. Opozarja rodoljube v mariborskem okraju, naj ustanove v Mariboru, v Rušah, v Framu ali v Slivnici, v Slov. Bistrici, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah in še drugod enaka društva, kakoršno se je ustanovilo tu ob meji. Zadnja resolucija pa zahteva, naj se „Sloven. pol. društvo za južni Štajer“ vzdrami iz spanja, se oživi in preosnuje, da ne bo le na papirju, nego da bo kaj delalo po vzgledu enakih društev v Ljubljani in v Celovcu.

Iz drugih krajev.

(Imenovanje.) Ravnatelj dubrovnškega gimnazija, Mihael Zavadal, ki je bil pred par leti profesor v Celju, je imenovan deželni nadzornikom dalmatinskih srednjih šol.

(Žetev v Avstriji.) Ljubljanski list »Slovenec« prinaša pod tem naslovom pregled o žetvi v Avstriji. Žitna žetev je še dovolj dobra. Zrna so večinoma polna in teška in dobre barve. Le pri ječmenu je bilo

tu in tam premalo pridelka in tudi kakovost ni bila posebno dobra. Turšica je še primeroma najbolje vspela na Kranjskem in Štajarskem. Toplo vreme ni moglo več poživiti rastline, ki je zaostala v rasti. Suša je večinoma storila, da turšica ni dobro dozorela in je ostala majhna z malo zrnjem. Splošno se mora reči, da v Avstriji letos turšica še srednje ni vspela. Krompir je trpel mnogo v planinskih deželah, izpočetka zaradi mokrote, pozneje zaradi suše in črvov, pridelek je tu sploh pod sredo. Drugod so zadovoljni z njim. Trgatev je končana. Iz mnogih krajev se poroča, da je bilo vreme v zadnjem času neugodno in da je nekaj grozdja odgnilo. Najboljše se je grozdje obneslo na Nižje-Avstrijskem, kjer je mošta prav veliko in je jako dober. Sadja je bilo največ v deželah srednje lege, v nekaterih delih Šlezije in Galicije.

Loterijne številke.

Gradec 29. okt. 1898: 54, 20, 42, 39, 43
Dunaj » » » 27, 68, 2, 78, 40

Svilnati damasti meter po 75 kr.

do 14 gld. 65 kr. — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. — najnovosegnejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. — Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru je izpraznjena služba ravnatelja ter se takoj odda.

Dotični ravnatelj ima 1600 gld. letne plače, prosto stanovanje in kurjave v vrednosti 400 goldinarjev a. v. in pravico do dveh kvinkvenalk ena po 200 gold. (dvesto goldinarjev a. v.) K temu se pripomni, da je deželni odbor sklenil predlagati deželnemu zboru v prihodnji seji za to službo mesto dveh dosedanjih kvinkvenalk ena po 200 gold. ustanoviti tri, ena po 300 gld. a. v. — Nadalje ima ravnatelj imenovanega zavoda pravico brezplačno dobivati mleka, vina in sočivja iz zavodnega gospodarstva v oni meri, kakor je bilo dosedaj odločeno.

Prošnjiki naj svoje prošnje s pričevali, da imajo zato mesto teoretično in praktično izobražbo, da imajo avstrijsko državljanstvo, s pričevali o svoji starosti in družinskih razmerah, kakor tudi o svoji event. sedanji službi vsaj

15. novembra 1898

dopošljejo štajarskemu deželnemu odboru v Gradec — prošnjiki, ki se za časa kompetence nabajajo v kaki javni službi, po svoji višji oblasti.

V Gradcu, dne 8. oktobra 1898.

1-2 Štaj. deželni odbor.

Drože od sliv

po ceni, se dobé vsak dan v žganjariji Feliksa Schmid v Mariboru, Koroške ulice št. 18 (Kärntnerstrasse.) 2-3

Slovenske in nemške pratike

prodajajo se ceno, na debelo in drobno pri J. N. Peteršič v Ptuj. 1-3

Dražba cerkv. vina.

V Nebovi, niže Sv. Petra pri Mariboru, se bo prodajalo dne 7. novembra t. l. ob 10. uri predpoldan 19 polovnjakov prav dobrega vinskega mošta.

Cerkveno predstojništvo Sv. Marjete na Pesnici.

Sejma v Selnici na Dravi

letos ne bo v pondeljek, dne 7., ampak v torek dne 8. novembra. Kakor sta pokazala sejma dne 12. marca in 3. maja, se pričakuje veliko živine in živahno trženje.

Zupanstvo.

Ekonom,

kateri je vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru ali v Grmu na Kranjskem s pridnostjo dovršil, najde službo. Naročbe naj se pošiljajo na gosp. Andr. Jurca v Ptuj.

Dražba cerkv. vina.

V sredo, 9. t. m. se bo v Malem vrhu ob 10. uri predpoldnem vino župne cerkve, popoldne ob 2. uri v Gavnih ono podružnice sv. Janeza na dražbi prodalo.

J. Kolarič, župnik.

Oznanilo.

Novi vrvarski mojster (žalar)

Franc Vajdič,

stanujoč v novem hramu vstric nove pošte v Ptuj,

priporoča svojo veliko in lastnoročno izdelano zalogo vrvarskega blaga (štrikov) po najnižji ceni.

Za obilen obisk prosi s spoštovanjem

2-4

Franc Vajdič.

Deklica iz boljše družine, večča obeh deželnih jezikov, ki zna tudi šivati in druge domače posle, se sprejme pri

Jožefu Dufek,

svečarju in medicarju v Mariboru,

Viktringhofove ulice 5. 1-3

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevance kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 135

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 35-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Umetno stavbarsko-klesarski obrt Murnikovih naslednikov

Anton Gajser,
lastnik.

v Mariboru
Kaiserstr.-Theatergasse št. 18.
Obstoji že 40 let.

Karol Kocijancič,
klesarski mojster.

Priporoča se za izdelovanje klesarskih in kiparskih del, kakor tudi popravil.

Največja zaloga na Spod. Štajarskem

gotovih, novih nagrobnih kamenov iz marmorja, sijanita in granifa. — Marmorne plošče vsake boje in velikosti so vedno v pripravi. 14-14

Postrežba točna. — Cena jako nizka.

1-3

Vsega zdravilstva

dr. J. Majciger,

prvi sekundarni zdravnik

za kirurškične, kožne in spolne bolezni javne bolnice v Mariboru.

ordinuje vsak dan

od 1/2 8 do 1/2 9 ure dopoldne in
od 1/2 3 do 1/2 4 ure popoldne

na glavnem trgu, št. 4 v I. nadstropju.

Trgovina J. N. Peteršiča

v Ptuj zraven okr. glavarstva

priporoča gg. trgovcem in prekuovalcem raznovrstno galanterijsko blago, vsake velikosti in kakovosti koncept, kancel. in pismenega papirja, trgovske in molitvene knjige, različne tiskovine, kakor vsa pisalna in risalna orodja za urade in šole po najnižjih cenah. 1-3

Zunanja naročila se točno izpolnjujejo.

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije).

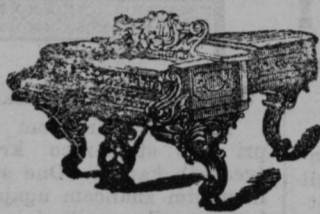
Priporoča svojo bogato zalogo

8-7

novih
glasovirjev
in
pijanin

(s križnimi strunami, z orehovo polituro, črni in ameriški orehov les) kakor tudi

Harmonij

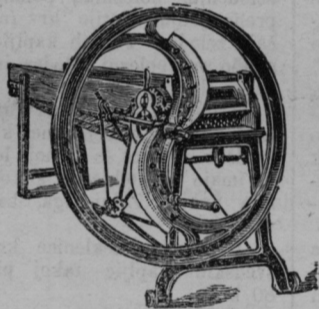
po evropskem in ameriškem seznanem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!

Jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo. Posojila po najnižji ceni.

Najnovejši stroji za pripravo poklaj:

Slamoreznice, krompir- in reporeznice, drobilni in stiskalni stroji, soparni stroj živinske poklaj, prenosilne peči s štedilnim kotlom, kateri slednji je položen, ali ne, vravnano tako, da stoji, ali se prevaža, da se kuha ali pari v njem živinska poklaja, krompir; služi še drugim gospodarskim in domačim potrebam itd.

Nadalje: Stroji za luženje turšice, čistilnice za žito (vetrnice), žitni trijeri (žitočistilniki), stiskalnice za seno in slamo, ki se gonijo z roko, stojijo, ali se lahko prevažajo. Vse imenovane stroje izdeluje in prodaja z jamstvom, da so najboljše, najtrpežnije izdelani,

PH. MAYFARTH in drug,

c. kr. izjemno priv. tovarne gospodarskih strojev, livarne in fužine s parom

Na Dunaju, II. Taborstrasse št. 76. 2-6

Odlikovan z več kot 400 zlatimi, srebrnimi ter bronastimi kolajnami.

Ilustrovani katalogi in priznanilna pisma gratis. — Zastopniki in prekupci se želijo.

Otvoritev prodajalnice.

Usojam si prebivalcem ptujске okolice vljudno naznanjati, da sem otvoril v Lebič-evem hramu hšt. 4 na glavnem trgu v Ptuj

prodajalnico

z drobnim in pletenim blagom ter perilom.

Poseđujem veliko zalogo predpasnikov za ženske in otroke, kakor tudi ženskih midercev in srajc, veliki izbor možkih srajc, ovratnikov, zapestnic, kravat, hlač za možke, ženske in otroke, ter vsega, kar potrebujejo krojači in šivilje.

Enakočasno naznanjam, da sprejem slovenskega in nemškega jezika zmožnega učenca.

Zagotovljavač p. n. častitim odjemnikom najnižjo ceno, kakor tudi solidno postrežbo, beleži se z velespoštovanjem

Kajetan Murko,

Glavni trg, hšt. 4.

3-4

Wertheim-Triplex se rabi tudi na cesarskem dvoru.

Visoki stroj za gonjo z nogami po znižani ceni gld. 35-50

30 dni na poskušnjo. Jamči se za pet let. Vsak stroj, ki se v času poskušnje ne obnese dobro vzamem na lastne stroške brez ovire nazaj. Agentov ni, zato prodajam za polovico navadne cene najboljšo robo. Ali že poznate Wertheimov Triplex? (Nove patentovan?) 4-10

Razpošiljatev šivalnih strojev

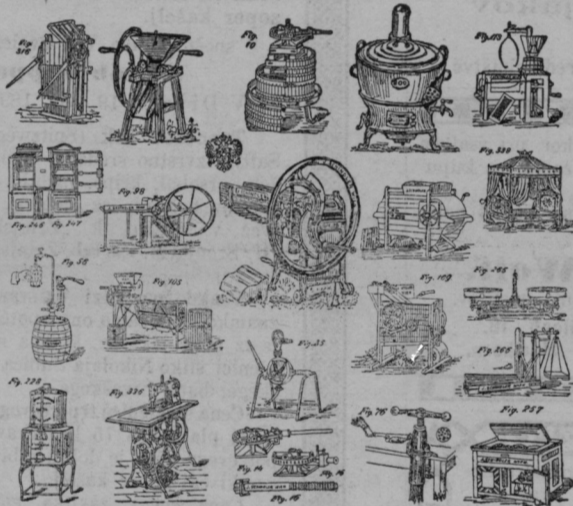
STRAUSS

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 12 dn.

Uljudnej pozornosti * 22-25 * posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod 20.298, Gradec, poste restante.

Janez Schindler,

Dunaj III., Erdbergstr. 12,

pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 16-18 las nik privilegij.

Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

„Splošno kreditno društvo“

v Ljubljani, Dvorni trg št. 3

sprejema in izplačuje hranilne vloge vsak dan, obresti 4¹/₂% polmesečno ali 4% od dneva vložitve do dneva vzdige.

V tekočem računu (Giro-konto) se računajo obresti od dneva vložitve do dneva vzdige za zdaj po 3¹/₂%.

Rentni davek plača društvo.

Posojila in kredit v vsaki obliki, obresti po 5¹/₂% in po 5%, brez vsakih stroškov ali prispevkov.

Poštno-hranilnične položnice in pojasnila brezplačno v pisarni ali po pošti.

Člani se sprejemajo iz naših pokrajin in potrebno je le z izjavo pristopa naznaniti, koliko glavnih deležev po 100 gld. se želi. (3-3)

Uradne ure: 9-12. dop. in od 3-5. ure pop.

Razglas.

Posojilnica v Mariboru podeli za šolsko leto 1898/99 iz ustanove rajnega gospoda Franca Rapoca visokošolcem devet štipendij v znesku po 150 gold. av. velj.

Pravico do teh štipendij imajo dijaki slovenske narodnosti, posebno iz mariborskega in šoštanjkega okraja in tudi taki, ki se po dovršenih naukih pripravljajo za stroge skušnje v dosego doktorata.

Prošnje za štipendije, obložene s krstnimi listi, spričevali ubožstva, spričevali o skušnjah in z indeksi vlože naj se pri posojilnici v Mariboru do 20. novembra 1898.

V prošnji naj se tudi omeni, uživa-li prosilec že od drugod kako podporo in v katerem znesku.

V Mariboru, dne 29. okt. 1898.
Ravnateljstvo.

Za bolehe na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdovratnih boleznij, potem naduhe, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** zoper kronične pljučne in vratne bolezni. Na tisoče zahvalnic zajamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1-20 mark. Knjižice zastoj. Pristen samo pri **A. Wolffsky-ju** v Berlinu, N. 37.
1-26

V Makolah

se bode v četrtek, dne 10. novembra t. l. ob 1. popoldne prodalo po dražbi

25 polovnjakov

novega cerkvenega vina.

2-2 Cerkevno predstojništvo.

Cenejše,

kakor pri vsakem mizarju se kupujejo pri meni truge. Lepo lakirane, močne truge od 4 gold. naprej. 2-10

Friderik Wolf,

naprava za pokopavanje mrličev.

V Tegetthoffovih ulicah, 18.
Blumengasse, 10. v Mariboru.

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevezna tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer,
imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, 11
Wolfve ulice št. 4.
Domača tvrdka!

Prodaja vina.

Kletarsko društvo v Ormoži, vpisana zadruga z omejeno zavezo, naznanja, da ima letošnjega vina prek 600 hektolitrov iz najmenitnejših vrhov ormoških gorc na prodajo. — Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri gosp. načelniku Francu Hanželiču na Hardeku, ali pri blagajniku gosp. Alojziju Miklu v Ormoži, ondi se tudi na pismena vprašanja odgovarja.
2-5

Otvoritev trgovine.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem danes v poštni ulici št. 3 odprl trgovino

s suknenim, platnenim in modnim blagom pri „Sv. Trojici“

ter da sem jo založil popolnoma z novim blagom.

Posebno opozarjam na veliko zalogo suknenega blaga za moške in modnega blaga za ženske obleke, dalje na vsake vrste porhanta, kakor tudi na odeje, koce, zimske in židane robce in Jägerjeve srajce.

Zagotavljam vsakemu najboljšo in najcenejšo potrežbo ter se priporočam blagohotnemu obiskovanju.

Maribor, dne 20. oktobra.

Sé spoštovanjem

Franc Dolenc.

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod!

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni
Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripo, naduhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsako naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovarni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepčajo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanega 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za poštne spremnico in zabojček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Ako naročbe znašajo 5 gold. in več, pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Listički.

V Strmcu poleg Stubice,
22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid)

je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepi stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštne povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za poštne spremnico in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu,

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Sesalke Tehnice

vsakih vrst za domačo in javno rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patentnih inoksidacijskih sesalkih.

inoksidirane sesalke
so obvarovane zoper rjo.

Ceniki **W. GARVENS, DUNAJ,** (1. Wallfischgasse 14. (1. Schwarzenbergstrasse 6) gratis in franko

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakekopskih podjetjih itd.

Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehnice.

25-26

Phönixsova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnikostrežne zadeve v Stuttgartu l. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočih zahvalnih pism. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri možkih in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo luskinе raz glave. Tudi dobro služi za to, da se moreš koj v mladosti ponašati z biki. Vspeh in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobi se po poštne povzetju, ali pa, če se denar že naprej pošlje.

Naslov: **Hoppe, Dunaj, XV., Pouthongasse 3.**

12-26